

מסודו של משה הדרשן

תוכן הספר:

- מסודו של משה הדרשן
- תוכן העניינים
- ראשית
- פתח דבר
- 1מבוא
- 2תולדות המחקר
- חלק א היסטוריה, גאוגרפיה וביוגרפיה
- 3יהודי פרובאנס ונרבונה בימי הביניים המוקדמים
- 4תולדות חייו של ר' משה הדרשן
- א. מקומו של ר' משה הדרשן
- ב. יציאתו של ר' משה הדרשן ממקומו
- 5זמנו של ר' משה הדרשן
- א. ר' משה הדרשן ור' יוסף טוב עלם
- ב. ר' משה הדרשן ור' נתן בעל הערוך
- ג. ר' משה הדרשן ור' טוביהו בעל "מדרש לקח טוב"
- ד. ר' משה הדרשן ור' מאיר ב"ר יצחק ש"ץ מוורמייזא
- 6ר' לוי אחיו של ר' משה הדרשן
- 7ר' יהודה הדרשן, בנו של ר' משה
- א. תולדות חייו של ר' יהודה הדרשן
- ב. ר' מנחם בן ר' חלבו ור' יהודה הדרשן
- ג. על דרשותיו של ר' יהודה הדרשן
- 8ר' משה הדרשן והתלמוד — תורתו בספר הערוך ופירושו לתלמוד
- א. תורתו של ר' משה הדרשן בספר הערוך
- ב. זהותו של ר' משה הנזכר בקטעי הערוך
- ג. פירושי ר' משה הדרשן לתלמוד שאינם נמצאים בספר הערוך
- ד. הערכת תורתו של רמ"ה בעיני בני הדורות

- 9 בעיית בית אבותיו של ר' משה הדרשן ואילני היוחסין האפשריים שלו
- א. עוד על הקשר האשכנזי של ר' משה הדרשן ובנו ר' יהודה
- ב. הצעות זיהוי נוספות לר' משה הדרשן
- 1. משה ב"ר יהושע
- 2. משה ב"ר יוסף
- ג. ר' דוד זקנו של ר' משה הדרשן?
- ד. אילני היוחסין המוצעים של ר' משה הדרשן
- 10 האם הייתה השפעה מזרחית על תורתו של ר' משה הדרשן?
- א. תורתו של ר' משה הדרשן ורעיונות ודרשות מן המזרח
- ב. ר' משה הדרשן והלשון הערבית
- ג. ר' משה הפרסי
- ד. שיקולים נגדיים ומסקנות
- 11 השפעה איטלקית על ר' משה הדרשן, משפחתו ותורתו
- א. ר"מ הדרשן וחכמים ממוצא איטלקי: רבנו משולם, רבנו גרשם, רבנו חננאל, ר' נתן בעל הערוך, ר' מנחם בן שלמה בעל מדרש שכל טוב, ר' צדקיהו בעל שבלי הלקט
- ב. דרשה של ר' משה הדרשן שמקורה באיטליה
- ג. השמות משה ויהודה באיטליה ובאשכנז הקדומות
- ד. מקורות יהודיים־ביזנטיים לתורתו של ר' משה הדרשן
- ה. מדרש אבכי"ר
- חלק ב יצירתו של ר' משה הדרשן
- 12 ערכם של חקר ר' משה הדרשן ושל איסוף קטעי יצירתו
- א. ההבחנה בין דרש ובין פשט
- ב. התגבשותה של פרשנות הפשט — גם כניגוד לכתביו של ר' משה הדרשן
- ג. דחייתה של תורת ר' משה הדרשן מהספרייה היהודית והוויכוח היהודי-הנוצרי
- ד. כתבי ר' משה הדרשן והקבלה הקדומה
- ה. תורתה של פרובאנס ותורת המזרח ואיטליה
- ו. מקומם של פיוטי ר' אלעזר הקליר
- 13 על פירושים, דרשות ודרשנים בספרות חז"ל ובימי הביניים
- א. פירוש ודרוש בספרות חז"ל ובימי הביניים

- [ב. ר' משה והכינוי "דרשן"](#)
- [14 מדרשו של ר' משה הדרשן](#)
- [א. אופיו של המדרש](#)
- [ב. דרשות משיחיות ו"כעין נוצריות" של ר' משה הדרשן](#)
- [ג. היקפו של המדרש המקורי, השערות החסר והעיבודים](#)
- [ד. שמו המקורי של המדרש](#)
- [ה. ספרים וחיבורים שבהם השתמש ר' משה הדרשן](#)
- [ו. חיבורים שבהם השתמרו דרשותיו של ר' משה הדרשן — סקירה כללית](#)
- [ז. פיוט של ר' משה הדרשן?](#)
- [15 רש"י ומדרשו של ר' משה הדרשן](#)
- [א. דרשות ר' משה ועיבודן בפירושי רש"י למקרא](#)
- [ב. אילו דרשות של ר' משה הדרשן שילב רש"י בחיבורו?](#)
- [ג. "יסודו" של ר' משה הדרשן בדברי רש"י](#)
- [ד. האם הכיר רש"י את כל כתביו של ר' משה הדרשן?](#)
- [16 מקורות יהודיים מהמאות י"ב-י"ד המביאים דברי ר' משה הדרשן בשמו](#)
- [א. רמב"ן](#)
- [ב. קובצי פירושים מצרפת ומאשכנז](#)
- [ג. תוספת למדרש תנחומא, פרשת האזינו](#)
- [ד. רד"ק](#)
- [17 ספר ישועות משיחו לר' יצחק אברבנאל](#)
- [א. ספר ישועות משיחו](#)
- [ב. קטעי ר' משה הדרשן בספר ישועות משיחו](#)
- [ספר 'פגיון האמונה': שערם.](#)
- [18 ספר פגיון האמונה — Pugio Fidei — ומקורות נוצריים אחרים](#)
- [א. ריימונדוס מרטיני וספרו פגיון האמונה Pugio Fidei —](#)
- [ב. פגיון האמונה וספרו של ר' משה הדרשן](#)
- [ג. שימושי נוצרים ומומרים בספר פגיון האמונה ובדברי ר' משה הדרשן](#)
- [ד. ספר פגיון האמונה — Pugio Fidei — במהדורת קרפצוב, ליפסיה \(לייפציג\)](#)
- [1687](#)
- [ה. כתב יד St. Genevieve —](#)

- [ו. מפתחותיהם של ליברמן ומרחביה לפגיון האמונה](#)
- [ז. האסופה של ז'אן ז'וסף ברייאר-נרבון Jean Joseph Brierre-Narbonne —](#)
- [ח. ספרו של פטרוס גאלאטינו Opus De Arcanis Catholicae Veritatis —](#)
- [19 מדרש במדבר רבה](#)
- [א. מדרש במדבר רבה — תיאור כללי](#)
- [ב. השערות החוקרים על הקשר בין במדבר רבה ובין מדרשו של ר' משה](#)
- [ג. שלילת דעתו הגורפת של אלבק](#)
- [ד. רש"י, ר' משה הדרשן ובמדבר רבה ארבע דרשות של ר' משה המעובדות](#)
- [ה. דרשות על קרבנות הנשיאים בדברי ר' שמעיה ובעיית זהותו של הדורש](#)
- [ו. חסרים במדרש במדבר רבה ובהם קטעי ר' משה הדרשן](#)
- [ז. דרשות ארוכות ופתיחות של ר' משה הדרשן לספרי המקרא במדבר רבה. בראשית רבתי ומדרש אגדה](#)
- [20 מדרש בראשית רבתי](#)
- [א. מדרש בראשית רבתי ומדרשו של ר' משה הדרשן](#)
- [ב. בראשית רבתי אינו מדרשו של ר' משה הדרשן!](#)
- [ג. בראשית רבתי כמקור לדרשות ר' משה הדרשן](#)
- [21 מדרש אגדה](#)
- [22 מקורות סמויים נוספים לתורתו של ר' משה הדרשן](#)
- [א. מדרש בראשית רבה לפרשת ויחי](#)
- [ב. מדרש דברים רבה של ר' משה הדרשן?](#)
- [ג. ספרות חסידי אשכנז](#)
- [ד. ספר צרור המור](#)
- [ה. מדרש תדשא](#)
- [23 זיהוי דרשות ר' משה הדרשן בספרים האנונימיים](#)
- [א. בעיית זיהוי החומר של ר' משה הדרשן בספרים האנונימיים](#)
- [ב. ארבע הדרשות שהביא רש"י ממדרש ר' משה הדרשן ועוד שלוש אחרות](#)
- [ג. שלוש הדרשות האנונימיות במדבר רבה וייחוסן לר' משה הדרשן](#)
- [ד. דרשות ר' משה הדרשן לספרי נ"ך](#)
- [ה. מיצוי הדרשות מבראשית רבתי ומדרש אגדה](#)

[הדרשן](#)

[בפירוש רש"י](#)

ו. דוגמאות

24 סיכום וחתימה

נספחים

נספח 1 הדרשות הוודאיות של ר' משה הדרשן שהובאו בחיבורים יהודיים מימי הביניים

נספח 2 דרשות ר' משה הדרשן מתוך ספר פגיון האמונה Pugio Fidei - לריימונדוס

מרטיני ומספר ישועות משיחו לר' יצחק אברבנאל

נספח 3 דרשות של ר' משה הדרשן שהובאו בספרו של פטרוס גאלאטינוס Opus De

Arcanis Catholicae Veritatis

נספח 4 פירושי פיוטים של ר' משה הדרשן ור' יהודה בנו

ביבליוגרפיה

מפתחות